VÄGLEDANDE DOKUMENT

Export, återexport, import och handel inom unionen med noshörningshorn

(2016/C 15/02)

1. Bakgrundsinformation om bevarandet av noshörningar och hoten från den senaste tidens ökning av tjuvjakt och illegal handel

Alla noshörningsarter är upptagna i bilaga I till Cites-konventionen med undantag för populationerna av sydlig trubbnoshörning (*Ceratotherium simum simum*) i Sydafrika och Swaziland, som är upptagna i bilaga II.

Olaglig handel med noshörningsprodukter (särskilt horn) är ett av de största hoten mot artens överlevnad. Under 2007 dödades bara 13 noshörningar olagligt i Sydafrika, men under de senaste åtta åren har tjuvjakt på noshörningar ökat dramatiskt – 1 004 noshörningar föll offer för tjuvjakt under 2013 och 1 215 under 2014 ([1]).

Cites-sekretariatet gjorde följande uttalande inför partskonferensen för Cites-konventionen i mars 2013:

Antalet noshörningar som dödas olagligt i Sydafrika har nått sin högsta nivå under de senaste åren och uttaget kommer till slut att bli ohållbart om tjuvjakten fortsätter att öka i nuvarande takt. Svar som inkommit efter anmälningarna nr 2012/014 och 2012/053 till parterna anger en rad åtgärder som parterna genomfört för att sätta stopp för den nuvarande höga nivån av tjuvjakt på noshörningar och den sammanhängande olagliga handeln med noshörningshorn. Trots dessa åtgärder och de betydande resurser som investeras för att motverka tjuvjakt på noshörningar och illegal handel med noshörningshorn, liksom de stora insatser som brottsbekämpande myndigheter i ett antal länder har gjort, fortsätter tjuvjakten att öka i en oroväckande takt.

Olaglig handel med noshörningshorn är fortfarande en av de mest välstrukturerade kriminella verksamheter som Cites har handskats med. Det finns tydliga tecken på att organiserade brottssyndikat är involverade i tjuvjakt på noshörningar och illegal handel med noshörningshorn. Dessa grupper är verksamma i såväl utbredningsstater som i Europa, där stölder av noshörningshorn från museer, auktionshus, antikaffärer och djurkonservatorer har skett. Beslag har också gjorts i Australien, Hongkong och Filippinerna. I Förenta staterna anhölls sju personer för olaglig handel med noshörningshorn i februari 2012. Olaglig handel med noshörningshorn har därmed blivit ett stort problem och påverkar flera kontinenter. Ökat internationellt samarbete och väl samordnade brottsbekämpande insatser krävs för att på ett effektivt sätt bemöta detta hot ([2]).

Parallellt med denna stora ökning av tjuvjakten finns tecken på att organiserade kriminella aktörer aktivt har förvärvat och handlat med noshörningshorn över hela Europa. Detta har föranlett Europol att vidta särskilda åtgärder vad gäller olaglig handel med noshörningshorn inom unionen ([3]).

Före antagandet av den första versionen av detta vägledande dokument i februari 2011 hade ett antal medlemsstater noterat en ökning av ansökningar om intyg för handel inom EU och för återexport av noshörningshorn som anmäls som ”antikviteter” eller ”bearbetade exemplar”. I många fall visade det sig att köparnas motivering hade lite att göra med själva föremålens konstärliga karaktär. Ett tecken på detta var att priserna för dessa produkter i auktionshus huvudsakligen berodde på vikt snarare än någon annan faktor. Priserna var mycket höga och hade ingen koppling till det konstnärliga värdet.

Efter att Förenade kungariket och Tyskland i september och oktober 2010 antog en strikt tolkning av unionslagstiftningen om handel med sådana produkter utanför unionen, konstaterade andra medlemsstater att de fick in ansökningar om återexport eller begäran om information om hur sådana ansökningar skulle hanteras, vilket tyder på att vissa aktörer försökte undkomma de brittiska och tyska systemen och ta reda på det enklaste sättet att återexportera dessa produkter från EU.

Dessutom har stölder av noshörningshorn i museer, auktionshus, antikaffärer och konservatorsateljéer under det senaste året skett i en omfattning som saknar tidigare motstycke. Femtio stölder (inräknat 10 stöldförsök) har registrerats av Europol i tretton EU-länder, där sammanlagt 60 exemplar blev stulna. Det är troligt att många fler stölder av olika skäl inte har rapporterats till Europol.

([1]) https://www.environment.gov.za/mediarelease/molewa_waragainstpoaching2015
([2]) http://www.cites.org/eng/cop/16/doc/E-CoP16-54-02.pdf
([3]) https://www.europol.europa.eu/content/press/europol-and-ireland-identify-organised-crime-group-active-illegal-trading-rhino-horn-9

Det finns tydliga tecken som pekar på att det är en organiserad kriminell grupp (nedan kallad *liga*) som är ansvarig för de flesta av brotten. En tredjedel av de anmälda stulna hornen har kopplats direkt till den här ligan och inga andra ligor har hittills identifierats som inblandade i denna typ av brott.

Ligan tenderar att sälja till mellanhänder som verkar vara de som står för ökningen av ansökningar om intyg och tillstånd för handel med noshörningshorn.

Medlemmarna av ligan deltar regelbundet i auktioner och besöker antikvitetshandlare i syfte att köpa eller stjäla monterade noshörningshorn eller bearbetade horn. De misstänks föra dem vidare till mellanhänder som försörjer den kinesiska och vietnamesiska marknaden.

Efter det att restriktioner för försäljning infördes på brittiska auktionshus har man sett att ligan har koncentrerat sig på auktionsinrättningar i andra medlemsländer.

Det finns en stark misstanke om att noshörningshorn, speciellt de som anmäls som antikviteter eller bearbetade exemplar kan komma att återexporteras från EU för att driva på efterfrågan på noshörningshorn som medicin i Asien. Denna handel kan ytterligare stimulera efterfrågan på sådana produkter i denna region och bibehålla priserna på en hög nivå eller pressa upp dem ännu mer. En så stor efterfrågan på högt värderade produkter utgör i sin tur en lukrativ marknad som lockar många tjuvjägare och illegala handlare. Denna situation skulle kunna uppmuntra dem att fortsätta med den brottsliga verksamheten, vilket ytterligare skulle äventyra bevarandet av de återstående noshörningspopulationerna.

Detta visar hur viktigt det är att medlemsstaterna fortsätter att tillämpa EU:s lagstiftning om handel med vilda djur och växter på ett sätt som skyddar arterna och säkerställer deras bevarande. Korrekt tillämpning kan komma att tvinga ligan till desperata metoder för att förvärva noshörningshorn, vilket gör den lättare att komma åt med brottsbekämpande åtgärder.

Vid Cites CoP16 antogs beslut 16.84, enligt vilket parterna bör:

”f) Införa nationella åtgärder, om så är lämpligt, för att stödja genomförandet av Cites-konventionen, som att reglera intern handel med noshörningsexemplar, inklusive varje exemplar som att döma av ett åtföljande dokument, en förpackning, ett märke eller en etikett eller någon annan omständighet förefaller vara en noshörningsdel eller -produkt.

g) Överväga att införa strängare nationella åtgärder för att reglera återexport av produkter av noshörningshorn från alla ursprung”.

Cites-sekretariatet sammankallade ett möte i Cites arbetsgrupp för genomdrivande av reglerna om noshörningar i Nairobi, Kenya, den 28 och 29 oktober 2013 ([1]). Vid mötet samlades olika experter och företrädare från 21 länder som berörs av tjuvjakt på noshörningar och illegal handel med noshörningshorn. Enligt strategierna och de föreslagna åtgärderna

”1. bör alla parter: (…)

k) Genomföra åtgärder för att övervaka verksamheten hos auktionshus, auktionsförrättare och antikvitetshandel, när så är lämpligt, i syfte att förhindra den olagliga handeln med noshörningshorn.”

Unionens lagstiftning om handel med vilda djur och växter måste tolkas mot bakgrund av dess syfte, försiktighetsprincipen och med vederbörlig hänsyn till den senaste utvecklingen. Eftersom det dessutom verkar som att det i många medlemsstater finns samordnade försök från vissa handlare att förvärva noshörningshorn inom EU och sedan (åter)exportera dem till östra Asien, behövs vägledning för att säkerställa att en gemensam strategi följs av alla medlemsstater för export och återexport av dessa produkter (se punkt 3).

Medlemsstaterna uppmanas att särskilt uppmärksamma ansökningar om tillstånd för handel med noshörningshorn inom unionen eftersom de också kan användas av aktörer för att förvärva produkterna och sedan olagligt sälja dem till Asien, eller för att få intyg som sedan skulle kunna missbrukas. Rekommendationer för handläggning av dessa ansökningar ges under punkt 4 nedan.

Det behövs också vägledning för ansökningar om import till EU av noshörningsprodukter som anmäls som ”jakttrofféer” (punkt 5).

2. **Dokumentets status**

Detta är ett vägledande dokument från kommissionen som enhälligt godkänts av unionens kommitté för handel med vilda djur och växter, inrättad enligt artikel 18 i rådets förordning (EG) nr 338/97 ([2]), och därmed av de behöriga myndigheterna i unionens medlemsstater.

([1]) Se http://cites.org/sites/default/files/notif/E-Notif-2014-006A.pdf
([2]) EGT L 61, 3.3.1997, s. 1.

Även om dokumentet är ett uttryck för hur kommissionen och medlemsstaterna tolkar och tillämpar förordning (EG) nr 338/97, och vilka åtgärder som de anser utgör bästa praxis, är det inte rättsligt bindande. Det omfattas dock av unionsrätten och särskilt bestämmelserna i förordning (EG) nr 338/97.

Dokumentet kommer att offentliggöras elektroniskt av kommissionen och får offentliggöras av medlemsstaterna.

Dokumentet kommer att ses över av unionens kommitté för handel med vilda djur och växter under andra halvåret 2016.

3. **Riktlinjer om tolkning av EU-bestämmelser om export och återexport av noshörningshorn: ansökningar om tillstånd enligt artikel 5 i förordning (EG) nr 338/97**

Akter i unionsrätten måste tolkas i enlighet med deras syfte. I artikel 1 i förordning (EG) nr 338/97 fastställs att förordningens syfte är att skydda arter av vilda djur och växter och säkerställa deras bevarande genom kontroll av handeln med dem. Förordningens bestämmelser måste således tolkas i överensstämmelse med detta syfte.

Dessutom föreskriver artikel 191.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) att unionens miljöpolitik ska bygga på försiktighetsprincipen. Den principen innebär att om en åtgärd eller politik misstänks kunna skada befolkningen eller miljön, men det inte råder vetenskaplig enighet om skadligheten, ska bevisbördan om oskadlighet ligga på dem som vidtar åtgärden. Principen syftar till att säkerställa en högre nivå av miljöskydd genom förebyggande beslutsfattande vid risker. I praktiken har denna princip ett brett tillämpningsområde som också omfattar konsumentpolitik, unionslagstiftning om livsmedel och om människors och djurs hälsa samt växtskydd.

Enligt Europeiska unionens domstols fasta rättspraxis bör försiktighetsprincipen tillämpas bland annat vid tolkningen och tillämpningen av unionens miljölagstiftning, och därmed också vid tolkningen och tillämpningen av förordning (EG) nr 338/97.

Medlemsstaterna bör tillämpa försiktighetsprincipen när de använder sitt utrymme för bedömning i enlighet med förordning (EG) nr 338/97. För detta ändamål bör de använda kommissionens meddelande av den 2 februari 2000 om försiktighetsprincipen ([1]) som anger de överväganden som krävs för korrekt tillämpning av försiktighetsprincipen.

I enlighet med artikel 5.2 d i förordning (EG) nr 338/97 ska den administrativa myndigheten, när den bedömer ansökningar om export och återexport av noshörningshorn, ”vara övertygad om att inga andra faktorer som påverkar artens bevarandestatus talar mot ett utfärdande av exporttillstånd”. Dessa bestämmelser gäller för ansökningar om tillstånd för export och återexport av exemplar av arter upptagna i bilaga A och bilaga B.

Detta villkor gäller för samtliga exemplar av noshörningshorn, oavsett om de betraktas som ”bearbetade exemplar” eller inte.

Kommissionens avdelningar och unionens kommitté för handel med vilda djur och växter anser att under nuvarande omständigheter, mot bakgrund av försiktighetsprincipen, och om det inte kommer fram avgörande vetenskapliga bevis för motsatsen, bör medlemsstaterna anse att det finns allvarliga faktorer avseende bevarandet av noshörningsarter som talar emot utfärdandet av export- och återexporttillstånd.

Till följd av detta anser kommissionens avdelningar och unionens kommitté för handel med vilda djur och växter att det är legitimt för medlemsstaterna att som en tillfällig åtgärd inte utfärda några tillstånd för export eller återexport av noshörningshorn, utom i fall där det är tydligt att tillståndet kommer att användas för legitima ändamål, t.ex. i följande fall:

1. Föremålet är del av ett genuint utbyte av kulturella och konstnärliga varor mellan erkända institut (dvs. museer).

2. Den administrativa myndigheten i den berörda medlemsstaten är övertygad om att föremålet är ett erkänt konstverk och att dess värde garanterar att det inte kommer att användas för andra ändamål.

3. Föremålet har inte sålts och är arvegods som flyttas i samband med en familjs byte av bosättningsort eller som del av ett testamente.

4. Föremålet är del av ett erkänt vetenskapligt forskningsprojekt (s.k. bona fide).

([1]) KOM(2000) 1 slutlig (ännu ej offentliggjort i EUT).

Ytterligare krav gäller för (åter)export till Kina. Ansökningar om tillstånd för export och återexport av noshörningshorn till Kina bör avslås eftersom Kinas nationella lagstiftning förbjuder import av och intern handel med noshörningshorn ([1]). Detta inbegriper exemplar anskaffade innan konventionen blev tillämplig och konstnärliga produkter. Det enda undantaget från detta förbud gäller monterade horn som importeras som del av en jakttrofé ([2]).

Denna ordning tillämpas på det kinesiska fastlandet, men inte Hongkong, Macao eller Taiwan, vilkas lagstiftning tillåter handel med noshörningshorn i enlighet med Cites bestämmelser.

Innan en medlemsstat utfärdar ett exporttillstånd enligt de villkor som fastställs i detta avsnitt bör den berörda medlemsstaten informera Cites-myndigheterna i bestämmelselandet och kontrollera att de är överens om importen av ifrågavarande exemplar. Exportörens och importörens identiteter måste verifieras och registreras (t.ex. genom att behålla en kopia av deras identitetshandlingar).

4. Handel inom EU: vägledning för tillämpningen av artikel 8.3 i förordning (EG) nr 338/97 på noshörningshorn

Innan den första versionen av detta vägledande dokument antogs hade medlemsstaterna fått in ett ökande antal ansökningar om intyg för handel med noshörningshorn inom EU i enlighet med artikel 8.3 i förordning (EG) nr 338/97. Vägledning krävs på EU-nivå för att se till att ansökningarna behandlas på ett konsekvent sätt i hela EU.

1. Det är i första hand viktigt att understryka den allmänna regeln att handel inom EU med exemplar som omfattas av bilaga A är förbjuden enligt artikel 8.1 i förordning (EG) nr 338/97. Artikel 8.3 ger medlemsstaterna rätt att medge undantag från detta förbud förutsatt att vissa villkor (som förtecknas i leden a–h) är uppfyllda ([3]). Dock klargör användningen av termen ”kan” i artikel 8.3 att medlemsstaterna inte är skyldiga att bevilja ett intyg för handel inom EU när dessa villkor är uppfyllda (om inte annat krävs enligt unionslagstiftningen, exempelvis genom tillämpning av proportionalitetsprincipen). När beslut fattas om att bevilja eller inte bevilja ett intyg måste myndigheten använda sitt utrymme för bedömning på ett lämpligt sätt.

   Följaktligen kan artikel 8.3 inte anses medföra rätt till intyg för handel inom EU för varje sökande, även om något av villkoren i leden a–h är uppfyllt. Dessutom omfattas artikel 8.3 av försiktighetsprincipen och, som påpekas ovan, kommer bevisbördan för att visa en transaktions legitimitet och förenlighet med målen i förordning (EG) nr 338/97 därför att ligga på sökanden.

   Vid mottagandet av en ansökan för kommersiellt bruk av noshörningshorn inom EU enligt artikel 8.3 har en medlemsstat rätt enligt unionsrätten att avslå ansökan om intyg, även om något av villkoren i leden a–h är uppfyllt, förutsatt att avslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen (dvs. att avslaget är lämpligt för att skydda arter av vilda djur och växter och säkerställa deras bevarande, och att avslaget inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål). Kommissionens avdelningar och unionens kommitté för handel med vilda djur och växter är av uppfattningen att detta kommer att vara fallet om sökanden inte på ett avgörande sätt har styrkt transaktionens legitimitet och förenlighet med målen i förordning (EG) nr 338/97.

   Utan att det påverkar tillämpningen av föregående punkt, och med hänsyn till de omständigheter som beskrivs i det första avsnittet av detta dokument bör medlemsstaterna som en tillfällig åtgärd i princip inte bevilja något intyg för noshörningshorn enligt artikel 8.3.

2. Om den nationella lagstiftningen i en medlemsstat, trots rekommendationerna ovan, inte tillåter dess myndigheter att avslå ansökningar om intyg för handel inom EU för noshörningshorn, bör nedanstående rekommendationer följas:

([1]) Detta förbud fastställs i statsrådets cirkulär nr 39/1993 av den 29 maj 1993 om förbud mot handel med noshörningshorn och tigerben.

([2]) Utdrag ur varning nr 41 från Cites (februari 2012): ”Kina förbjuder import av horn som inte är monterade som en del av en jakttrofé. Detta betyder att ett horn ensamt inte kan importeras till Kina. Denna åtgärd infördes av kinesiska myndigheter för att stödja de initiativ som andra länder tagit för att minimera olaglig handel. Detta förbud gäller dock inte jakttrofeér där noshörningshornet är en del av trofén. Huvudmontage, bogmontage och helkroppsmontage med horn kan importeras till Kina från alla ursprungsländer. Förbudet gäller givetvis inte heller för horn på levande noshörningar som har godkänts för import.”

([3]) Se punkterna 32–34 i domstolens dom i mål C-510/99 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61999CJ0510:SV:HTML

Med tanke på den kraftiga ökningen av olagliga aktiviteter i samband med noshörningshorn i EU och den organiserade brottslighetens verksamhet i syfte att förvärva och saluföra dessa produkter rekommenderas medlemsstaterna att använda en riskbaserad metod och säkerställa största möjliga noggrannhet vid bedömningen av ansökningar om intyg för handel inom EU. I detta fall är det av särskild relevans att grupper som är involverade i kriminell verksamhet kopplad till noshörningshorn på ett bedrägligt sätt har använt unionsintyg för handel inom EU utfärdade i enlighet med artikel 8.3 som dokument för att styrka lagligheten i de stulna exemplaren. Dessutom har stulna exemplar nyligen bjudits ut till försäljning, särskilt på auktionshus inom unionen.

Det finns alltså en risk för att dessa grupper använder unionsintyg för handel inom EU som en del av en övergripande strategi för att förvärva och olagligt sälja noshörningshorn. Medlemsstaterna är ansvariga för att undvika att utfärda intyg som kan underlätta sådan verksamhet och måste därför handlägga ansökningarna om handel inom unionen på ett sätt som minskar risken för detta så mycket som möjligt.

3. I enlighet med förordning (EG) nr 338/97 är export och återexport från unionen av arterna i bilaga A endast tillåtet i undantagsfall. När en medlemsstats myndigheter har gjort en tillfredsställande riskbedömning och kommit fram till att det inte finns någon risk för att utfärdandet av ett tillstånd kan gynna personer som är inblandade i olaglig verksamhet, måste därför de villkor som anges i artikel 8.3 för utfärdande av tillståndet fortfarande tolkas strikt ([1]).

Reglerna för handel med noshörningshorn inom unionen varierar beroende på de olika villkoren i artikel 8.3 a–c.

Enligt artikel 8.3 a (som gäller för exemplar som ”förvärvats i eller införts till gemenskapen innan bestämmelserna om de arter som finns upptagna i bilaga I till konventionen, i bilaga C 1 till rådets förordning (EEG) nr 3626/82 ([2]) eller i bilaga A till denna förordning, blev tillämpliga på exemplaren i fråga”), är det ett avgörande krav att sökanden visar att exemplaren förvärvades i eller infördes till EU före den 4 februari 1977; detta gäller för alla noshörningar utom trubbnoshörning (för vilken den 1 juli 1975 gäller). Om sådant bevis inte kan framläggas av sökanden ska inget intyg utfärdas.

Det verkar som att många föremål anmäls som ”bearbetade exemplar”, för vilka kommersiellt bruk regleras i artikel 8.3 b i förordning (EG) nr 338/97 och artikel 62.3 i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 ([3]). Om ett föremål uppfyller villkoren för att anses vara ett bearbetat exemplar enligt artikel 2 w i rådets förordning, behövs inget intyg för dess kommersiella bruk inom unionen. Dock måste definitionen av ”bearbetade exemplar” också tolkas strikt.

— Sökanden måste bevisa att exemplaret förvärvades femtio år innan förordning (EG) nr 338/97 trädde i kraft, dvs. före den 3 mars 1947.

— Dessutom bör en enkel montering av ett noshörningshorn på en tavla, sköld eller annan bas utan andra ändringar av dess naturliga tillstånd inte vara tillräckligt för att det ska anses vara ett bearbetat exemplar i enlighet med artikel 2 w i förordning (EG) nr 338/97. Kommissionens vägledande dokument om bearbetade exemplar kommer att ändras i enlighet med detta. Även kravet i artikel 2 w om att förändringen avser ”smycken, prydnads-, konst- eller nyttoföremål, eller musikinstrument” ska beaktas strikt och grundligt, eftersom det i några fall på senare tid förefaller som om förändringens konstnärliga karaktär (t.ex. betydande snideri, gravering, infällning eller anbringande av konst- eller nyttoföremål) inte var tydlig, vilket innebar att villkoren i artikel 2 w inte var uppfyllda.

När det gäller ansökningar om handel med noshörningshorn inom unionen enligt artikel 8.3 c, erinras medlemsstaterna om att import av noshörningshorn (i form av personliga tillhörigheter, framför allt jakttroféer) endast är möjligt för icke-kommersiella syften, och därför finns det ingen möjlighet för ägarna att få något intyg utfärdat för kommersiella ändamål inom unionen i enlighet med artikel 8.3 c.

4. Om ett intyg utfärdas bör det beskriva föremålet tillräckligt detaljerat, så att intyget endast kan användas för det berörda föremålet och inte kan ändras för återanvändning för andra föremål. Dessutom kan medlemsstaterna, då lagstiftning så tillåter, överväga att kontrollera, verifiera och registrera identiteten för alla sökanden och köpare, till exempel genom att behålla en kopia av deras identitetshandlingar. Man skulle kunna fastställa ett villkor som ålägger säljaren att informera myndigheterna om köparens identitet.

([1]) Enligt unionsrätten, såsom den tolkas av domstolen, måste undantag från regler i unionsrätten alltid tillämpas restriktivt.
([2]) EGT L 384, 31.12.1982, s. 1.
([3]) EUT L 166, 19.6.2006, s. 1.

Dessutom bör unionsintyg för handel inom EU utfärdas per transaktion, så att intyget endast är giltigt för den innehavare som anges i ruta 1 på intyget. Detta grundar sig på artikel 11.3 andra stycket i förordning (EG) nr 865/2006, som tillåter medlemsstater att ”utfärda transaktionsspecifika intyg om det bedöms att andra faktorer som rör artens bevarande talar emot utfärdandet av ett exemplarspecifikt intyg”.

5. **Import av jakttroféer av noshörningar till EU**

Även om man inte får föra in noshörningar och härledda produkter till EU om de är för kommersiellt ändamål så är det under vissa omständigheter tillåtet att föra in jakttroféer ([1]), som anses vara personliga tillhörigheter eller hushållsföremål i enlighet med artikel 57 i förordning (EG) nr 865/2006.

Enligt kommissionens förordning (EU) 2015/870 ([2]) om ändring av förordning nr 865/2006 måste jakttroféer av exemplar från alla noshörningsarter anmälas tillsammans med ett importtillstånd utfärdat av den importerande EU-medlemsstaten första gången de förs in till EU. Enligt EU-lagstiftningen är sådana jakttroféer är personliga tillhörigheter eller hushållsföremål och måste förbli ägarens egendom efter import. De får inte säljas eller på annat sätt användas för kommersiellt ändamål.

Under senare år har bestämmelserna om handel med jakttroféer av noshörning avsiktligt missbrukats av nätverk som anställer personer i importländer, betalar deras resor till Sydafrika och deras jaktsafari, och sedan tar över noshörningshornen och säljer dem illegalt till asiatiska länder. Förutom det utbredda missbruket av jakttroféer av noshörning för olagliga kommersiella ändamål i Tjeckien, visar också utredningar i Slovakien och tredjeländer (Förenta staterna) att ett liknande tillvägagångssätt med att hyra ”pseudo-jägare” eller till och med ”bona fide-jägare”, används av många olika kriminella nätverk för att smuggla noshörningshorn från Sydafrika till Asien.

För att komma till rätta med problemet har Cites arbetsgrupp för genomdrivande av reglerna om noshörningar (se fotnot 4) rekommenderat att tillämpa kontroller av lagstiftning och genomförande för att förhindra att horn som är del av lagligt förvärvade jakttroféer används för andra ändamål än jakttroféer, och att säkerställa att dessa troféer förblir ägarens egendom för det ändamål som anges i Cites-exporttillståndet.

Därför rekommenderas EU:s medlemsstater att göra följande:

1. När beslut fattas om utfärdande av importintyg för noshörningsjakttroféer av noshörningar:

   — noggrant undersöka att sökanden har jakterfarenhet och informera denne om att import till EU endast beviljas för privat bruk,

   — kontakta exportlandet och om nödvändigt säkerställa att de administrativa Cites-myndigheterna är underrättade om den planerade jakten och exporten, samt att det inte finns något som talar mot utfärdandet av importtillståndet till sökanden.

2. Efter att noggrant ha kontrollerat att alla villkor är uppfyllda i enlighet med förordning (EG) nr 338/97 och andra relevanta kommissionsförordningar inkludera följande paragraf i tillståndet: ”Import av denna jakttrofé är endast för privat bruk. Innehavaren av detta tillstånd ska behålla den i sin ägo. Den ska på begäran uppvisas för behöriga myndigheter”.

3. Om så är möjligt enligt nationell lagstiftning, utföra riskbaserade kontroller av de personer som importerat jakttroféer av noshörning sedan 2009 ([3]) för att säkerställa att de fortfarande besitter jakttroféerna, och dela med sig av resultaten till andra medlemsstater, kommissionen och Cites-sekretariatet.

([1]) Jakttrofé definieras i artikel 1.4 b i kommissionens förordning (EG) nr 865/2006.

([2]) EUT L 142, 6.6.2015, s. 3.

([3]) När det gäller import av jakttroféer av noshörning som skedde innan kravet på importtillstånd trädde i kraft kan information om sökanden för jakttroféer av noshörning erhållas på begäran från exportländerna.